

YANGI O‘ZBEKISTON

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

№ 149 (1748), 2026-yil 24-iyul, juma

www.yuz.uz

yuz.uznews

yuz_official

yuz.uz_news

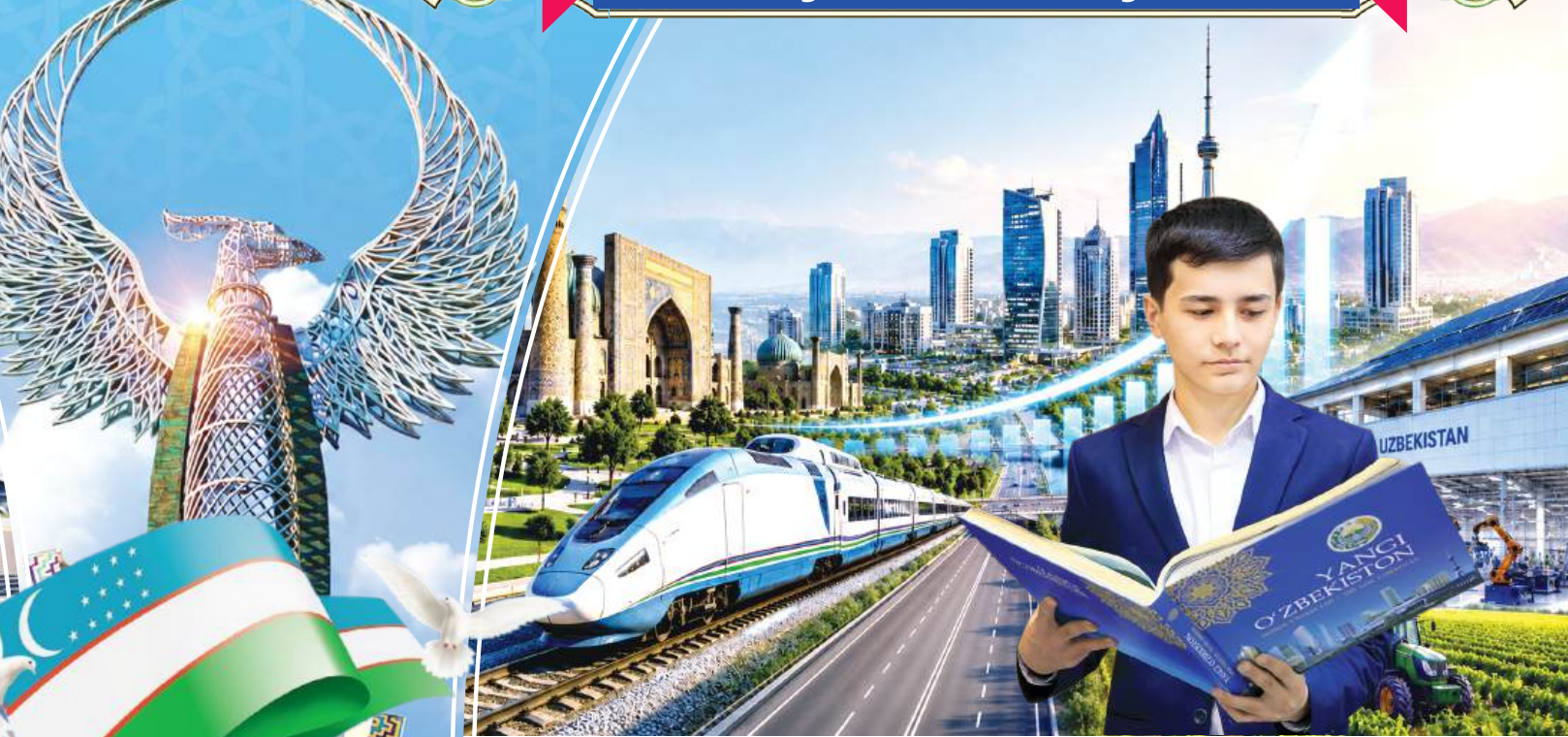
yuz.uz_news

Yangi O‘zbekiston ruhi

Buyuk o‘zbek yo‘li

ISHONCHLI QO‘LDADIR VATAN TAQDIRI!

Bugun dunyo geosiyosiy xaritasida sodir bo‘layotgan shiddatli o‘zgarishlar, mintaqaviy mojarolar va g‘irib taqdirlar har bir davlatdan nafaqat kuchli iqtisodiyot, balki zamonaviy va jangovar armiyaga ega bo‘lishni talab etmoqda. Shu ma’noda, olib borilayotgan keng ko‘lamli islohotlar tufayli Qurolli Kuchlar mamlakatimiz mustaqilligi, chegaralarimiz daxlsizligi, xalqimizning tinch va osoyishta hayotini ta’minlashning chinakam kafolatiga aylanib borayotgani quvonarli, albatta. Bu misli ko‘rilmagan islohot xavfsizlik poydevori bo‘lgan O‘zbekiston Respublikasining Mudofaa doktrinasi islohi bilan boshlandiki, avvalgi noaniq va mubham bandlar o‘rniga harbiy sohada milliy daxlsizlikni ta’minlashga doir prinsiplar va yondashuvlar aniq belgilab qo‘yildi.

Men ko‘plab Xavfsizlik kengashining kengaytirilgan majlislarida ishtirok etganman va har gal Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning bu borada har qanday kamchilik va nuqsonlarga qat’iy murosasizligini ko‘rganman, ona tuproqqa mehri sust kimsalarga bu tizimda mutlaqo o‘rin yo‘qligini qayta-qayta ta’kidlaganini eshitganman. Chegaralarimiz daxlsizligi va yurt osoyishtaligi Oliy Bosh Qo‘mondonning bosh maqsadi bo‘lib, Yetakchimiz nafaqat O‘zbekistonning, balki mintaq va dunyoning

tinchliligi uchun tolmaz kurashchi SHAXS ekaniga ko‘p bor guvoh bo‘lganman. O‘n yil avval kimdir bugungi islohot mevalaridan nishona haqida so‘z ochsa, uning aqli rasolig shubha uyg‘otishi aniq edi. Qurolli Kuchlar darvozasiga yetti qat qulf urilgani bois, o‘sha paytlari ichkarida kechayotgan tanazzul ko‘pchilikka sezilmagan bo‘lishi mumkin. Lekin ozmi-ko‘pmi jarayon ichida yurgan guvoh sifatida ochig‘ini aytсам, har tomonlama yopiq, totalitar siyosat oqibatida armiyamiz ham moddiy, ham ma’naviy

jihtadan inqiroz yoqasiga kelgan, xalq tilida ta’riflansa, xonavayron, ramaqjon ahvolda edi. Boz ustiga do‘stni yovga aylantirish, yo‘q joydan sun’iy dushman o‘rtirish “tajriba”si tufayli yon qo‘shnilar ham begona tutib, tinchligimizga xavfni oshirib olgandik (agar qo‘shnilar bilan do‘stona munosabat bo‘lganda, 2000-yillari har xil buzg‘unchi kuchlar yuzlab kilometr yo‘l bosib, chegaramizdan o‘tarmidi?).

Davomi 2-betda

Biz bugun g‘oyalar maydonida yashayapmiz. Butun dunyo tahliliga to‘lib bormoqda. Insoniyatni qo‘rquv iskanjasi qurshab olgan. Ertaga, indinga nima bo‘lishini, hayotimiz qay tomonga o‘zgarishini tasavvur qilish mushkul. Ammo O‘zbekiston xalqi taqdirida bir qutlug‘ tole bor. Bu – tinchlik, farovonlik, osoyishta kunlar nafasi va shukronalik tuyg‘usi bilan bog‘liq. Shular haqda o‘ylar ekanmiz, da’atan xayolimizda yorug‘ fikrlar tizila boshlaydi.

Bir e’tirof quvvati

Yaqinda, iyul oyi boshida Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev davlat tashrif bilan Gruziyada — Tbilisi shahrida bo‘ldi.

Gruziya Bosh vaziri Irakliy Kobaxidze: “Dunyoda rahbarlar tanqisligi seziladi, ammo O‘zbekistonda buyuk bir yetakchi bor. U O‘zbekistonni rivojlantirishga to‘liq o‘zini bag‘ishlagan chinakam rahbar. Uning ulkan yutuqlari o‘zining shaxsiy yetakchiligi samarasi”, dedi.

Bu e’tirof quvvati bizni yanada fidoyi bo‘lishga undaydi. Negaki, bugungi tahlilali

sharoitda, xalqimiz go‘zal hayotni orzu qilib turgan bir davrda biz hech qachon xotirjamlik va beparvolikka berilmasligimiz kerak, yanada ko‘proq harakat qilishimiz, qiyinchiliklardan qo‘rqmasdan faqat oldinga intilishimiz zarur.

Yangi O‘zbekiston orzusini amalga oshirish uchun biz, albatta, Yangi O‘zbekiston yo‘lidan borishimiz kerak. Bu nima degani?

G‘oya hamisha bir kishi tomonidan ilgari suriladi. Uni qabul qilish va qo‘llab-quvvatlash, bir butun xalq bo‘lib ana shu g‘oyani amalga oshirish esa har doim jamoaviy birlashishni, milliy birdamlikni talab qilgan.

Yangi O‘zbekiston orzusi bilan yashayotgan xalqimiz bugun mana shu yagona g‘oya atrofida birlasha oldi. **BU ORZU — KO‘P MILLATLI XALQIMIZNING BUYUK MAQOMINI TIKLASH MAQSADI.**

Orzularimizning yuksalayotgani haqida hali ko‘p to‘xtalamiz. Shu o‘rinda Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev Toshkent viloyatining O‘rta Chirchiq tumani va Nurafshon shahriga tashrif buyurib, hududda amalga oshirilayotgan bunyodkorlik ishlari bilan tanishgani haqida ikki-uch og‘iz gaplashsak.

Davomi 3-betda

Surur

YO‘LBOSHCHI

Markaziy bu Osiyoning alplarini bedor etib, Qancha xalq el-ulusning qalblarini bedor etib. Qondosh, jondosh elatlarning nizosini to‘xtatolgan, Ko‘ngillarga mehru shafqat ham umid uyg‘otolgan. Bag‘ri kengu mehr to‘la uylari ham ayvoni, Zamon bo‘ldi, ey yoronlar, o‘zbeklarning zamoni*.

Beshikdagi bolanggacha tolei belgilangan, Uylaring ham fikru onging butunlay yangilangan. Qizlaringning yonoqlari naqsh olmaday qirmiziy, Har bolang bir Buxoriydir, har o‘g‘ling bir Termiziy. Senga bo‘lsin bobolarning ilmu hikmat, irfoni, Zamon bo‘ldi, ey yoronlar, o‘zbeklarning zamoni.

Opamdiansan, singlimdiansan, yorimdiansan, qizimsan, Sen To‘maris momolardan mening qolar izimsan. Elu yurtda ravnaq bo‘lsin, turmush bo‘lsin farovon, Yurt egasi omon bo‘lsin, duo aylang, onajon. Duo tole kalitidir — elning balogardoni, Zamon bo‘ldi, ey yoronlar, o‘zbeklarning zamoni.

Sirojiddin SAYYID,
O‘zbekiston xalq shoiri

*Ustozga tazmin

YANGI O‘ZBEKISTONDAGI ULUG‘VOR UYG‘ONISH NASIMLARI TARANNUMI

Nuqtayi nazar

Yaqinda taniqli o‘zbek siyosatshunosi va publitsisti, davlat va jamoat arbobi Quddratilla Rafiqovning “Millat Shavkati” kitobi nashrdan chiqdi va uning ilk taqdimoti Jizzax viloyatining Zomin tumanida bo‘lib o‘tdi. Ushbu ma’naviy-ma’rifiy tadbir xuddi uni o‘tkazishga asos bo‘lgan salmoqli kitobning o‘zi singari mamlakatimiz ijtimoiy-siyosiy va ma’naviy hayotida muhim voqeadir.

Yanada e’tiborlisi, ayni muhtasham asar O‘zbekiston Respublikasi davlat mustaqilligining 35 yilligiga mo‘jaz va munosib sovg‘a bo‘ldi. Zero, bugungi kunda yangi O‘zbekistonda milliy davlatchilik taraqqiyotini faqat iqtisodiy yoki siyosiy ko‘rsatkichlar bilan emas, balki millat tafakkuri va dunyoqarashi, ijtimoiy ongi va ma’naviy yuksalishi darajalari bilan ham baholash tendensiyasi tobora ko‘zga tashlanmoqda.

Davomi 5-betda

YORUG‘ KUNLAR QADRI

Yaratganga beaddad shukr, saksonning ostonasidan hatladim. Bu bosh yaxshi kunlarni ham, qiyinchilik va tashvishli damlarni ham ko‘rdi. Bekobod tumani kengliklarida umrim o‘tyapti. Hayotimni pedagogikaga, ma’naviyatga bag‘ishlagan insonman. Maqtanish emas-u, ammo yuzlab shogirdlarim, o‘nlab kasbdoshlarim, katta-kichik rahbarlar meni haqiqiy ma’naviyat targ‘ibotchisi, jamiyat hayotida faol ishtirok etuvchi ziyoli sifatida hurmat-izzat qiladi. O‘ylaymanki, yoshlarga nimadir aytish, ularga to‘g‘ri maslahat berishga ma’naviy haqqim bor.

Davomi 6-betda

TAXTAKO‘PIRning BUGUNI VA KELAJAGI

Endilikda armiya yoshlar uchun yo‘qotilgan bir yil emas, balki shaxs bo‘lib shakllanish mavsumiga aylanmoqda. Harbiy qismlarda 3-6 oylik kasbga tayyorlash kurslarining joriy etilishi askarning uyga sertifikatlangan mutaxassis bo‘lib qaytishini ta‘minlaydi.

Yangi O‘zbekiston ruhi

yuz_official

yuz.uz_news

yuz.uz_news

ISHONCHLI QO‘LDADIR

Iqbol MIRZO,
O‘zbekiston Respublikasi Mudofaa
vazirligi huzuridagi Jamoatchilik
kengashi raisi

Бошланиши 1-бетда

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti, Qurolli Kuchlar Oliy Bosh Qo‘mondoni boshchiligidagi amalga oshirilayotgan islohotlar mamlakatimizning mudofaa qobiliyatini nafaqat mustahkamladi, balki uni mintaqadagi eng zamonaviy va javonvar armiyaga aylantirdi.
Jahon tajribasi va tahlillardan kelib chiqib, ichki va tashqi xatarlarning oldini olish va bartaraf etish bo‘yicha yangi javonvar bo‘linmalar tuzildi, qo‘shinlar tarkibi optimallashtirildi. Zamonaviy urushlar “texnologiyalar jangi” ekanini inobatga olib, O‘zbekiston armiyasida uchuvchisiz uchish apparatlari bo‘linmalarining tashkil etilishi strategik qadam bo‘ldi. Bu nafaqat razvedka imkoniyatlarini kengaytiradi, balki nishonlarga yuqori aniqlikda zarba berish qobiliyatini ham oshiradi. Armiyani raqamlashtirish jarayoni esa boshqaruv tizimining tezkorligini ta‘minlamoqda. O‘zbekiston Qurolli Kuchlari keyingi yillarda texnik, ma‘naviy va falsafiy jihatdan ham tubdan yangilandi.

Mamlakatning mudofaa qudrati zamonaviy qurol-yarog‘, temir intizom hamda xalq va armiya o‘rtasidagi mustahkam ishonch va ruhiy birdamlik bilan o‘lchanadi. Bugun O‘zbekiston Qurolli Kuchlari tizimida kechayotgan o‘zgarishlarni kuzatar ekanman, qo‘yilgan tamal toshlari va bosib o‘tilgan mashaqqatli yo‘l ko‘z oldimdan o‘tadi.

2012-yili Mudofaa vazirligi huzurida yangi institut — Jamoatchilik kengashi tuzildi. O‘sha paytda bizda na tajriba bor edi, na aniq bir dastur. Ofitserlar uyida o‘tgan Kengashning dastlabki ta‘sis yig‘ilishi xotiramda muhrlanib qolgan. O‘sha yig‘inda Shavkat Miromonoyni Bosh vazir sifatida ishtirok etgan edi. U kishi bizga, hali bu sohada hech narsani tushunmagan ziyolilar, olimlar va ijodkorlarga kengashning asl mohiyatini oddiy va lo‘nda qilib tushuntirib bergandi: “Bu kengash shunchaki rasmiyatchilik uchun emas, xalq bilan armiya o‘rtasidagi jonli, mustahkam ko‘prik bo‘lishi kerak!”.

Ushbu g‘oya faoliyatimizning bosh falsafasiga aylandi. Ammo ko‘prik haqida gap ketganda bir narsani hech qachon unutmaslik lozim. Ko‘prikdan faqat bir tomonga o‘tilmaydi! U ikki tomonlama harakatlanuvchi tizim bo‘lishi kerak. Armiya xalqqa imkon qadar ochiq bo‘lishi, xalq esa armiyani o‘z jigaridek qabul qilishi lozim. Zero, kazarmalarda xizmat qilayotgan qorako‘zlar osmondan tushgan emas, ular o‘zimizning farzandlarimiz, jigarbandlarimiz, mahalladoshlarimizdir. Ota-ona uyida o‘tirib, “bolam tinch, qorni to‘q, Vatanga sharaf bilan xizmat qilaypti” deb ko‘ngli xotirjam bo‘lishi — tinchligimizning bosh omili hisoblanadi, afsuski, o‘sha yillardagi sharoit bizga keng quloch yozib ishlashga imkon bermadi. Dastlabki besh-olti yil davomida Jamoatchilik kengashi de-fakto marionet tizimida ishladi. Ishimiz ko‘proq “xo‘jako‘rsin”ga, hisobotlar uchun edi.

Bugungi shiddatli islohotlar, zamonaviy poligonlar va eng so‘nggi texnologiyalar bilan qurollangan Milliy armiyamizni ko‘rib, qalbmiz faxrga to‘ladi. Biroq bugungi yutuqlarning qadriga yetish uchun yaqin o‘tmishning achchiq, gohida esa ko‘z yoshsiz o‘qib bo‘lmaydigan sahifalarini eslashga majburbiz. Jamoatchilik kengashidagi ko‘p yillik faoliyatim davomida armiyamizning eng og‘ir va e‘tibordan chetda qolgan davrlarga guvoh bo‘lganman. Bugun o‘sha xatolardan xulosa chiqarish, islohot samarasining qadriga yetish uchun ham ochiq gapirish mavridi yetildi.

O‘sha paytlarda xalqaro reytinglarda O‘zbekiston armiyasi “Markaziy Osiyodagi eng kuchli armiya” deb ko‘rsatilardi. Ammo bu shunchaki sarob edi. Bu reytinglar sobiq ittifoqdan, Turkiston harbiy okrugidan qolgan eski qurol-yarog‘lar, tanklar va texnikalarning soniga qarab tuzilardi. Aslida esa voqeilik teskari edi. O‘sha maqталar texnikalarning aksariyati zanglab, yaragsiz holga kelgan, ularni ta‘mirlash uchun na mablag‘, na mutaxassis topilardi. Davlat armiyadan pul tejash siyosatini yuritir, munosabat shunday nuqtaga yetgan ediki, Qurolli Kuchlar mamlakat xavfsizligi kafolati emas, balki g‘aznaga ortiqcha og‘izdek ko‘rilardi.

Eng achinarlisi, harbiy xizmatning nufuzi va muqaddas mohiyati yo‘qolgandi. Yoshlar armiyaga Vatanni himoya qilish, erkaklik maktabini o‘tash uchun emas, balki faqatgina bitta imtiyoz — o‘qishga kirishda beriladigan tavsiyanoma uchun boradigan yillar edi. Armiya — qutlug‘ qasamyod maskanidan OTMga kirish uchun beriladigan “yo‘llanma bekat”ga aylanib qolgandi. Bu harbiyatda ruhiy va ma‘naviy inqirozning eng yuqori cho‘qqisiga aylandi.

Mening xotiramdagi eng og‘riqli manzara bu — paxta dalalaridagi askarlardir. O‘sha paytda armiyamizning asosiy poligoni Sirdaryo va Jizzaxning paxta dalalari bo‘lgan. Ularning holidan xabar olgani borganimizda, manzaralar yurak-bag‘ini ezardi. Tasavvur qiling, kechki soat 22:00. Hammayoq zim-ziyo. Biz yotoqqa aylantirilgan maktabning stadionida ona yurt himoyachisi bo‘lgan askarlarning qaytishini kutib turibmiz. Uzoqdan peshonasiga fonar o‘rnatib olgan, ammo chehralari nursiz, xuddi asirlardek oyog‘ini sudrab kelayotgan sharpalar ko‘rinardi. Bular — bizning “mardi maydon” jangchilarimiz edi. Kiyimlari shalviragan, loy va changga botgan, ruhlari siniq, ko‘zlari mudroq, tinkasi qurigan bu sho‘rliklarning qulog‘iga balandparvoz she‘rimizu soxta ko‘tarinki lapalarimiz kirarmidi?!

Bugun biz nega armiyadagi olamshumul o‘zgarishlar haqida baland ovoza gapiryapmiz? Chunki biz o‘sha “paxtakor armiya” bosqichidan o‘tganmiz, inson qadri g‘o‘zapo‘choqdek xor bo‘lgan davrni ko‘rganmiz, armiyaning jilovini “badqovvoq nozir”lar tortiganiga guvohmiz.

Bugungi kunda Prezidentimiz tomonidan armiyani paxtadan, qurilishdan va boshqa begona shulardan butunlay xalos qilingani bu — shunchaki islohot emas, bu millat sha‘nini yuksaltirishdek jasorat namunasidir. Bugun bu davrga uzil-kesil nuqta qo‘yildi, askarlar ikkinchi darajali ishlarga jalb qilinishi to‘xtatildi. Bugungi kunda armiyamiz to‘laqonli javonvar shaylik va tayyorgarlik bilan mashg‘ul bo‘lmoqda. Armiya professional asosga o‘tdi. Bu bilan biz o‘sha qora kunlarni unutmagimiz kerak, toki ular hech qachon qaytmisan degim keldi.

Prezidentlik lavozimiga kirishgan yangi Oliy Bosh Qo‘mondonning armiyani milliy lashtirish, o‘zbek tilida gapiradigan va tafakkur qiladigan harbiy mutaxassislarni tayyorlashga bo‘lgan

e‘tibori, mamlakatning harbiy salohiyatini yangi bosqichga olib chiqdi. Islohotlar doirasida harbiy maktablar yangilandi. Ilgari “Suvorovskaya shkola” deb mashhur bo‘lgan va keyinchalik ham negadir ana shu ajnabiy nasab bilan atalavergan maktablarning ahvoli bolalar koloniyasiga o‘xshar edi. Talabalik paytim Farg‘onaning Frunze massividan teparog‘ga joylashgan bu nomi baland dargohning devori tikanli sim bilan o‘ralgan bo‘lib, ichkaridan ko‘pincha dag‘dag‘a, qichqiriq va so‘kinch eshitilar, gohi eshik tirqishidan momataloq yuzlar ko‘rinib, non so‘ragan yulvorishlar quloqqa chalinar. Odatda bunday “tarbiya” maskanlariga mahalliy xalqdan ko‘ra, ko‘proq boshqalar tarbiyasi og‘irroq yoki boquvchisini yo‘qotgan bolalarni topshirdi. Xullasi kalom, bu joyni bolalar jazo lageri deb atalsa to‘g‘ri bo‘lardi. Endi-chi? Avvalo, bu turqi sovuq maskanlar batamom tugatilib, yangi “Temurbeklar maktabi”ga asos solindi va shu muborak nomga munosib shart-sharoit yaratildi.

2023-yilda Urganch shahrida yangi zamonaviy talabarga javob beradigan o‘quv sinflari va laboratoriyalar, yotoqxona va barcha infrastrukturaga ega “Jaloliddin Manguberdi” harbiy-akademik litseyi tashkil etildi. Bugungi kunda bu va boshqa kuch ishlatar tizimlarning turdosh maktablarida ta‘lim olayotgan bolalarning yashash va o‘qish sharoiti tubdan yaxshilandi, ularning sog‘lom va barkamol rivojlanishi uchun barcha imkoniyatlar muhayyo.

Islohotning samarasi izchillikdadir. Prezidentning uzoqni ko‘zlagan siyosatiga ko‘ra, harbiy oliy o‘quv yurtlarining ham ichki, ham tashqi qiyofasi batamom yangilandi.

Barcha harbiy ta‘lim muassasalari institut

VATAN TAQDIRI!

maqomida markazlashgan tizimga o‘tkazilib, yagona O‘zbekiston Respublikasi Harbiy xavfsizlik va mudofaa universiteti tashkil etildi. Bugungi askar va ofitser faqatgina qurolni ishlata olishi kifoya emas, u vaziyatni tahlil qila oladigan, tezkor qaror qabul qiladigan va yuqori texnologiyalarni boshqara oladigan intellektual shaxs bo‘lishi lozim. Sun‘iy intellekt asosidagi o‘qitish tizimlarining joriy etilishi kadrlar tayyorlash jarayonini individuallashtirish va baholashda xolislikni ta‘minlash imkonini bermog‘da. Bu kelajakdagi “aqli urushlar”dan saqlanishga bugundan tayyorgarlik ko‘rish demakdir.

Markaziy Osiyoda yagona bo‘lgan Harbiy tibbiyot akademiyasi tashkil qilinib, unutilayotgan Toshkent gospitali shifokorlarining shuhrati qayta tiklandi.

tashabbusi bilan kitobxon armiyaga aylangan soha nafaqat chegarani, balki milliy qadriyat va tilimizni ham himoya qiluvchi ma‘naviy qo‘rg‘onga aylandi.

Joriy yilda barcha harbiy qism va muassasalar jami 1 million nusxadagi badiiy adabiyotlar bilan ta‘minlanadigan bo‘ldi.

Qurolli Kuchlar tizimidagi harbiyga yo‘naltirilgan maktab-litsey o‘quvchilari, muddatli harbiy xizmatchilar, kursantlar, serjant va ofitserlar o‘rtasida Oliy Bosh Qo‘mondon sovrini uchun kitobxonlik tanlovi yo‘lga qo‘yildi. O‘krug, qo‘mondonlik, vazirlik, Oliy Bosh Qo‘mondon tanlovlari da g‘olib va sovrindor bo‘lgan askarlarning muddatli harbiy xizmati bir oyga qisqartirib beriladi. G‘oliblarga bosh sovrin — yengil avtomobil sovg‘a qilinishi kitobxonlik orqali davlat tiliga, adabiyot va ma‘naviyatga yuksak ehtirom namunasidir. Qarang, bugun xizmatga kelgan yigit kasb-hunar egallashi, til o‘rganishi, kitob o‘qib, ma‘naviy dunyosini boyitishi va buning evaziga avtomobil minib qaytishi mumkin! Bunday rag‘bat dunyo tajribasida yo‘q. Millat Yetakchisi kitobni ma‘naviyat va ma‘rifat, milliy qadriyat, ezu an‘analar, buyuk tarix, ta‘lim-tarbiya hamda chin vatanparvarlikning asosi deb hisoblaydi.

O‘zbekiston armiyasiga chaqirilgan yigitlar nafaqat jismonan, balki ma‘naviy jihatdan ham barkamol, norg‘ul, yelkalari va dunyoqarashi keng, hatto ular kutib olgan ofitserlardan ham ko‘ra basavlat ko‘rinadi. Bu yigitlar harbiy xizmatga faqat imtiyozlar yoki majburiyatlar uchun emas, balki Vatanimni himoya qilish maqsadida kelgani aniq. Ular uchun harbiy xizmat — faqat vazifa emas, yigitlik burchi va shon-sharaf masalasi. Suhbatlashganda, “Men harbiy xizmatda qolaman”, “Vatanimni himoya qilaman” degan niyatlarni eshitasiz.

Bugungi armiyamizning yangi konsepsiyasi milliy qadriyatlarga asoslanadi. Ilgari armiya jamiyatdan ajralgan, yopiq tizim edi dedik. Hozir harbiy shaharchalardagi ochiq eshiklar kunlari, harbiy-vatanparvarlik festivallari, yoshlar uchun “Amir Temur vorislari” kabi ko‘riklar xalq va armiya o‘rtasida mustahkam ishonch ko‘prigini qurdi. Bir paytlar jigarbandlarini harbiy xizmatga yig‘i-sig‘i bilan kuzatgan ota-onalar bugun farzandlarini yigitlik burchini o‘tash uchun dorilfununga o‘qishga kuzayotganday shodiyoona bilan yo‘llamoqda. Darhaqiqat, armiyamiz bugun jasorat, ma‘naviyat va vatanparvarlik maktabiga aylandi.

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning shaxsan poligonlarga borishi, askarlar bilan birga ovqatlanishi, do‘stona suhbatlari — Oliy Bosh Qo‘mondon va oddiy askar o‘rtasidagi ruhiy yaqinlikni yaratdi. Ana shunday samimiy munosabat xalq va armiya o‘rtasida ham shakllandi. Millatning, Vatanning xizmatiga shay bo‘lgan armiya o‘z faoliyatini ona xalqi manfaatlari yo‘liga safarbar qilgan.

O‘n yil avval harbiylar uy olishi ushalmas orzu sifatida qabul qilinardi. Bir umr ko‘chmanchilardек behalovot ijaralarda yashab o‘tgan ofitserlarni taniyviz. Sargardon sharoitda oila va farzand xolini tasavvur qiling, ularning tashvishini chekkan nochor otaning ahvolini ko‘z oldingizga keltiring. “Oila tinch bo‘lsa, ko‘ngil xotirjam bo‘ladi. Ana shundaygina Vatan himoyasi haqida gapirish mumkin”, deb ta‘kidlagani Oliy Bosh Qo‘mondon. Bugungi kunda harbiylar uy berish an‘anaga aylandi. Bu borada 2025-yilda 300 xonadonli xizmat uylari hamda ipoteka krediti asosida 40 ta

ko‘p qavatli uylar qurilib, 1200 nafar harbiy xizmatchilar uy-joy bilan ta‘minlandi.

Harbiylarni 373 nafar nogironligi bor farzandlari hamda 28 nafar halok bo‘lgan harbiylarning oila a‘zolari gospitallarda davolandi.

Harbiy xizmatchilarning farzandlari uchun turli yo‘nalishdagi 2580 ta o‘quv kurslari va to‘garaklar tashkil etilib, 918 nafariga oliy ta‘lim muassasalariga kirish uchun tavsiyanomalar berildi. O‘tgan yoz mavsumida 7391 nafar farzandlarimiz Vazirlik tasarrufidagi bolalar oromgohlarida dam olishlari ta‘minlandi.

Bir vaqtlar ota-onalar “Qizimni harbiyga bermayman, umri jomadon sudrab, ko‘chama ko‘cha o‘tadimi?” deb oyoq tirab olardi. Harbiy oilalar respublikaning turli hududlariga ko‘char ekan, yosh onalarning tibbiyot va ta‘lim masalasida sochi oqarib ketardi. Armiyada tibbiy xizmat ko‘rsatish va ijtimoiy himoya darajasini past bo‘lgani uchun navqiron askarlar turli kasalliklar oqibatida oilaviy turmushini yo‘lga qo‘yishga qiynalardi. Bugun esa harbiyning rafiqasi bo‘lish chinakam sharafiga aylandi. Bugun nafaqat serjant va ofitserlar, balki ularning oilasi ham davlat himoyasida. Askarlar Vatan sarhadlarini himoya qilar ekan, davlat ularning Vatan ichidagi vatani bo‘lmish oilasini himoya qilmoqda.

Barcha sohalarda jadidlar merosiga murojaat qilyapmiz. Mudofaa ham bundan mustasno emas. Mahmudxo‘ja Behbudiy, Abdulla Qodiriy, Abdurau Fitrat va Cho‘lpon kabi jadid bobolarimiz millatning ozodligini faqat ma‘rifatda emas, balki zamonaviy qo‘shinda ham ko‘rgan. Turkiston Muxtoriyatiga yo‘llagan maktubida “Agar biz hurriyat rivojini istasak, undan bahra topmoqchi bo‘lsak, lozimki, o‘zimizdan tadjriij suratda askarlarimiz bo‘lsun. Ul milliy askarlarimizning vazifasini, qiyofat va shaklini, libos va tarz maishatini o‘zimiz tayin qilurimiz”, deb yozadi Behbudiy hazratlari.

Bugungi armiyamiz — aynan o‘sha jadidlar orzu qilgan, dunyo ilm-fanini egallagan, vatanparvar va intellektual qo‘shindir. Biz bobolarimizning ma‘naviy merosini, ularning kuchli davlat haqidagi strategik qarashlarini ham hayotga tatbiq etmoqdami.

Zamonaviy urushlarda son bilan emas, balki aql bilan g‘alaba qozonilmoqda. Armiya va sun‘iy intellekt — bugungi kunning ajralmas qismi. O‘zbekiston Qurolli Kuchlari tizimiga raqamli texnologiyalar, dronlar, sun‘iy intellekt yordamida boshqariladigan razvedka va aloqa tizimlari shiddat bilan kirib kelmog‘da. Kibermakon — yangi front va bizning harbiylarimiz bu maydonda ham yuqori texnologik tayyorgarlikka ega. Shulardan kelib chiqib, o‘tgan davrda armiyani raqamlashtirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishtar amalga oshirildi.

Qo‘shinlarni boshqarishda tezkorlik va muvofiq lashtirish masalalari qayta ko‘rib chiqildi, barcha darajadagi boshqaruv organlari faoliyati takomillashtirildi. Ularning faoliyatiga eng ilg‘or axborot-kommunikatsiya tizimlariga asoslangan, ishonchli himoyaga ega, avtomatlashtirilgan boshqaruv vositalari joriy etilib, qo‘shinlarni avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimi bosqichma-bosqich yaratilmoqda. Axborot almashinuvi xavfsizligini ta‘minlash maqsadida milliy kriptografiya himoya vositalari o‘rnatildi.

Muhtaram Prezidentimizning 2026-yildagi tegishli qarorlari asosida Raqamli texnologiyalar bosh boshqarmasi, Sun‘iy intellekt texnologiyalari departamenti va Kibexavfsizlik laboratoriyasi kabi yangi bo‘linmalar tashkil etildi.

Har qanday zamonaviy qurol, agar uni boshqarayotgan insonning ruhiyati mustahkam bo‘lmasa, samara bermaydi. Milliy armiyamizda ma‘naviy-ruhiy tayyorgarlikka berilayotgan e‘tibor vatanparvarlik hissini faqat shiorlarda emas, balki har bir harbiy xizmatchining ongida shakllantirishga yo‘naltirilgan.

O‘zbekiston Prezidenti — tinchlikevar siyosat tarafdori. Biz hech kimga tahdid qilmaymiz, hech kimning yeriga ko‘z tikilmaydi. Ammo Prezidentimiz ta‘kidlaganidek, “Tinchlikni saqlash uchun har soniyada urushga tayyor turish kerak”. Aynan mana shu siyosat natijasida O‘zbekiston armiyasi xalqaro reytinglarda (Global Firepower) Markaziy Osiyoda birinchi va dunyoning eng kuchli armiyalari qatoridan munosib o‘rin oldi. Xalqaro armiya o‘yinlaridagi (ArMI) muvaffaqiyatlarimiz dunyo harbiy ekspertlarini lol qoldirmog‘da. O‘zbekiston Milliy Armiyasi bugun mintaqaviy barqarorlik kafolati, milliy g‘urur manbaidir.

Mudofaa sanoatining mahalliy lashtirilishi esa davlatning iqtisodiy va harbiy suverenitetini yanada mustahkamlamoqda. O‘zbekistonning mudofaa sohasidagi islohotlari “Mehnat va aql bilan hurmat qozonamiz” tamoyiliga asoslangan bo‘lib, u mtaqla mudofaa xarakteriga ega. Islohotlar samarasi shuni ko‘rsatadiki, O‘zbekiston o‘z sarhadlarini har qanday tashqi tahdididan himoya qilishga qodir qudratli armiyaga ega bo‘ldi. Raqamlashtirish, intellektual salohiyat va yuqori texnologik qurollanish — bu uchlik Yangi O‘zbekiston armiyasining qiyofasini belgilab bermog‘da va mintaqaviy barqarorlikning asosiy kafolati bo‘lib xizmat qilmoqda.

Dunyoning geosiyosiy xaritasida keskin o‘zgarishlar yuz berayotgan, xalqaro huquq me‘yorlari zaiflashib, qurollanish poygasi yangi bosqichga chiqqan bir davrda, O‘zbekiston o‘z mudofaa strategiyasini tubdan yangilamoqda. Prezident Shavkat Mirziyoyevning soha bo‘yicha belgilab bergan yangi vazifalari shuni ko‘rsatadiki, zamonaviy armiya endi nafaqat jismoniy kuch, balki yuqori texnologiyalar va kuchli ijtimoiy institutlar majmuiga aylanmoqda. Davlatimiz rahbari ta‘kidlaganidek, tank va samolyotlar soniga tayanish davri o‘tdi. Bugungi kunda jang maydonida sun‘iy intellekt, kibernetologiyalar va masofaviy boshqaruv tizimlari hal qiluvchi rol o‘ynaydi. O‘zbekistonning proaktiv ish rejimiga o‘tishi bu — tahdid kelganda emas, balki u hali shakllanmasdan turib chora ko‘rish, potensial xatarlarni raqamli tahlil orqali prognoz qilish demakdir. Bu armiyaning nafaqat qurollanishini, balki uni boshqarayotgan shaxsiy tarkibning dunyoqarashini ham o‘zgartirishni talab qiladi.

Eng katta inqilobiy o‘zgarishlardan biri — muddatli harbiy xizmatning ijtimoiy mohiyatini o‘zgartirishdir. Endilikda armiya yoshlar uchun yo‘qotilgan bir yil emas, balki shaxs bo‘lib shakllanish mavsumiga aylanmoqda. Harbiy qismlarda 3-6 oylik kasbga tayyorlash kurslarining joriy etilishi askarning uyga sertifikatlangan mutaxassis bo‘lib qaytishini ta‘minlaydi. Bu mehnat bozoridagi ishsizlik muammosini hal qilishda ham muhim omildir.

Shu bilan birga, qurolli kuchlarda AT-avlodni shakllantirish masalasi davlatimiz rahbarining doimiy e‘tiborida. “Bir million dasturchi” va “Besh million SI yetakchisi” loyihalariga har yili 5 ming askarning jalb qilinishi bu — davlatning kelajakdagi raqamli iqtisodiyoti uchun kuchli zaxira yaratish demakdir. Harbiy qismining o‘zida oliygohga kirish imtihonlarini topshirish va talabalikka qabul qilinishi bilan xizmatdan so‘ng darrov o‘qishni boshlash tizimi yoshlarning yulqini tejaydi va ularning ilmiy salohiyatini oshiradi.

Bundan tashqari, 2026-yil may oyidan boshlab, Prezidentimizning qarorlari bilan muddatli harbiy xizmatchilar uchun bir qator imtiyoz va kafolatlar berildi.

Askarlarimiz uchun hududiy texnikumlar bilan hamkorlikda “Bitta askar — bitta kasb” tamoyilida 3-6 oylik o‘quv kurslari tashkil etildi va kurslarni tamomlaganlarga davlat namunasidagi sertifikatlar berish tizimi yo‘lga qo‘yildi.

Armiyadan qaytgan yoshlar uchun davlat taklif etayotgan imtiyozlar paketi (foizsiz ta‘lim kreditlari, tadbirkorlik uchun imtiyozli kreditlar, davlat xizmatiga kirishdagi qo‘shimcha ballar) ularning jamiyatga tezkorlik bilan integratsiyalashuviga va iqtisodiy faol qatlamga aylanishiga xizmat qiladi.

Armiyani yoshlar uchun haqiqiy hayot maktabiga aylantirish orqali mamlakatning inson kapitalini boyitish ko‘zda tutuldi. Bu islohotlar natijasida “muddatli harbiy xizmat” tushunchasi o‘z mazmunini o‘zgartirib, nafaqat Vatanni himoya qilish majburiyati, balki yoshlar uchun porloq kelajakni qurish imkoniyatiga aylanmoqda. Prezidentimiz ta‘kidlaganidek, tinchlik — eng oliy ne‘mat, uni asrash esa faqatgina kuchli va aqli bo‘lish orqali amalga oshadi.

“O‘zbekiston — 2030” strategiyasi asosida boshlangan ishlar endi mtaqla yangi sifat bosqichga ko‘tarilib, Qurolli Kuchlarning yangi, modernizatsiya qilingan o‘t ochish tizimlari va texnika bilan ta‘minlash harbiy harakatlar teatri xususiyatlarini, qo‘shinlarni rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlarini hisobga olgan holda davom ettirildi. Umuman olganda, harbiy qurilish sohasidagi islohotlarning samaradorligini baholab, mamlakatimiz mustaqilligi va xavfsizligining kafolati — xalqimizning tinch hayotini ta‘minlashga qodir milliy Qurolli Kuchlar shakllanganligini ta‘kidlashga to‘la haqlimiz. Shoir aytganidek, “Ishonchli qo‘ldadir Vatan taqdiri!”.

Baxtiyor TOSHNAZAROV,
jurnalista

YANGI O‘ZBEKISTONDAGI
ULUG‘VOR UYG‘ONISH NASIMLARI TARANNUMI

Akmal SAIDOV,
Inson huquqlari bo'yicha
O'zbekiston Respublikasi Milliy
markazi direktori, akademik

Boshlanishi 1-betda

Shu nuqtayi nazardan qaraganda, “Millat Shavkati” asari so‘nggi ikki yilda chop etilgan 12 publitsistik maqolaning shunchaki bir yig‘indisi emas, balki yangi O‘zbekistonda kechayotgan keng qamrovli, shiddatli va tizimli islohotlarning ijtimoiy-siyosiy, huquqiy-falsafiy va ma‘naviy-madaniy mazmunini anglashga xizmat qiluvchi yaxlit hamda salmoqli tahliliy mazmundagi to‘plamidir.

Gap shundaki, biz muallifning yettinchi kitobi taqdimotida ishtirok etdik va bu asarlarning barchasi siyosiy publitsistika janriga mansub.

Siyosiy publitsistikaning xususiyatlari nimalardan iborat?

Siyosiy publitsistikaning asosiy o‘ziga xos xususiyatlari:

- uning davr bilan hamnafasligi, ya‘ni dolzarbligi;
- ommaviyligi va ta‘sirchanligi;
- zamon ruhi aks etirilishi;
- shaxsiy va tarixiy tajribaning umumlashirilishi;

— shaxsiy munosabatning ochiq bildirilishida namoyon bo‘ladi.

Siyosiy publitsistika janrida ijtimoiy-siyosiy voqealar shunchaki bayon qilinmaydi, balki ularga baho beriladi. Shu yo‘l bilan siyosiy publitsistika jamoatchilik fikrini tizimli shakllantirishga xizmat qiladi.

Siyosiy publitsistikaning quyidagi 4 ta asosiy xususiyatini muhtasir tahlil qilib ko‘ramiz.

Birinchii xususiyati — ijtimoiy-siyosiy dolzarbligi. Bu o‘rinda, avvalo, tezkorlik omiliga e‘tibor qaratish lozim. Negaki, siyosiy publitsistika orqali muallif jamiyatdagi eng muhim va yangi siyosiy jarayonlarga zudlik bilan munosabat bildiradi. Siyosiy publitsistikaning ijtimoiy ahamiyati ham muhim bo‘lib, u shaxsiy muammolarni emas, butun jamiyat yoki davlat manfaatlariga daxldor mavzularni ko‘tarib chiqadi.

Ikkinchi xususiyati — ekspressivlik va ta‘sirchanlik. Bunda, dastavval, siyosiy publitsistikaning emotsional jihatdan ta‘sirchanligi nazarda tutilmoqda. Negaki, muallif ayni janrda o‘z pozitsiyasini his-tuyg‘ular, keskin tanqid yoki kuchli mantiqiy argumentlar orqali ifodalaydi. Siyosiy publitsistikaning da‘vatkorligi ham e‘tiborga loyiq, u ommani muayyan siyosiy g‘oya atrofida birlashishga, islohotlarni qo‘llab-quvvatlashga yoki nohaqlikka qarshi turishga chaqiradi.

Uchinchi xususiyati — til va uslub rang-barangligi. Xususan, siyosiy terminologiyadan unumli foydalanilgan holda matnda diplomatik, huquqiy va siyosiy atamalar faol qo‘llanadi. Ayni chog‘da badiiylilik va majoziylik ham e‘tibordan chetda qolmaydi. Siyosiy publitsistikada xalqni xalqchil va tushunarli qilish uchun xalq maqollari, tarixiy shaxslar hayotidagi misollar, o‘xshatish va kinoyalardan samarali foydalaniladi.

To‘rtinchi xususiyati — subyektivlik va ochiqlik. Siyosiy publitsistikada muallif pozitsiyasi yorqin ko‘rinadi. Siyosiy publitsist voqealar ortiga yashirinmaydi, aksincha, uning “men”i, siyosiy qarashlari va dunyoqarashi matnda yaqqol sezilib turadi. Bundan tashqari, tahliliy yondashuv chuqur va qamrovdor bo‘lib, voqealarning sabab va oqibatlarini tahlil qilindi hamda kelajakdagi siyosiy prognozlar ilgari suriladi.

Beshinchi xususiyati — siyosiy publitsistika zamon ruhiga hamohangligi va bashorat qilish layoqati bilan ham ajralib turadi.

Kitob Qudratilla Rafiqovning so‘nggi 6-yilda chop ettirgan 6 ta asarining mantiqiy davomidir. U muallifning 2024-2026-yillarda yirik davriy nashrlarda e‘lon qilingan hamda

keng jamoatchilik muhokamasiga sabab bo‘lgan shov-shuvli maqolasiga asoslangan.

Bu kitobda muallifning keng mushohada, chuqur tahlil va hayotiy kuzatuvlarga asoslangan publitsistik maqolalari jamlangan, ular o‘quvchini yangi O‘zbekistonning buguni va ertasi haqida mustaqil fikr yuritishga undaydi. Asarning bosh g‘oyasi shundan iboratki, mamlakat taqdiri har bir fuqaroning shaxsiy mas‘uliyati bilan chambarchas bog‘liqdir.

Muallif davlat qurilishini faqat infratuzilma yoki iqtisodiy o‘zgarishlar emas, balki inson tafakkuri va dunyoqarashining o‘zgarishi bilan bog‘laydi. Kitobdan 12 maqola joy olgan va dastlabki maqolalarda Toshkent shahrida amalga oshirilgan bunyodkorlik ishlari misolida tashqi qiyofa ortida jamiyat ruhiyati va milliy o‘zlikni anglash jarayoni tahlil qilinadi. Bunday yondashuv jahon siyosatshunosligidagi “Nation building”, ya‘ni “millat qurilishi” nazariyasi bilan hamohangdir.

Ilmiy-nazariy jihatdan ta‘rif beradigan bo‘lsak, “Nation building” (“millat qurilishi”) tarqoq ijtimoiy guruhlar, qabilalar yoki etnik jamiyatlarni yagona, barqaror va mustaqil siyosiy tizim (davlatga birlashtirish jarayonidir).

Bu nazariyaning asosiy maqsadlari: birinchidan, milliy o‘zlikni yaratish, shu maqsadda aholida muayyan davlatga tegishlilik tuyg‘usini shakllantirish; ikkinchidan, ijtimoiy jipslikka erishish uchun til, madaniyat va umumiy qadriyatlar orqali ichki nizolarning oldini olish;

uchinchidan, legitimlikni, ya‘ni davlat institutlari va qonunlariga nisbatan xalq ishonchini ta‘minlashdan iboratdir.

Ayni nazariyani amalga oshirish vositalariga quyidagilar kiradi:

- ta‘lim tizimi: yagona davlat tili, madaniyat va tarixni o‘rgatish;
- ramzlar: davlat bayrog‘i, gerbi, madhiyasi va milliy bayramlarni joriy etish;
- infratuzilma: hududlarni iqtisodiy va transport jihatdan bog‘lash.

Shu nuqtayi nazardan, yangi asarning muhim jihati shundaki, muallif qamrovdor islohotlarning huquqiy yoki ma‘muriy jihatlarini shunchaki takrorlashdek oddiy bayonchilik uslubiga chalg‘ib va o‘ralashib qolmaydi. Aksincha, ayni yangilanishlarning

kapital” nazariyasi bilan hamohang ekanini ta‘kidlash joiz.

Ushbu nazariyaning mazmun-mohiyati nimada?

Ijtimoiy kapital jamiyatdagi insonlar, guruhlar va institutlar o‘rtasidagi ishonch, umumiy qadriyatlar hamda ijtimoiy tarmoqlar (aloqalar) tizimi bo‘lib, ular hamkorlikni va jamiyat rivojini ta‘minlaydi.

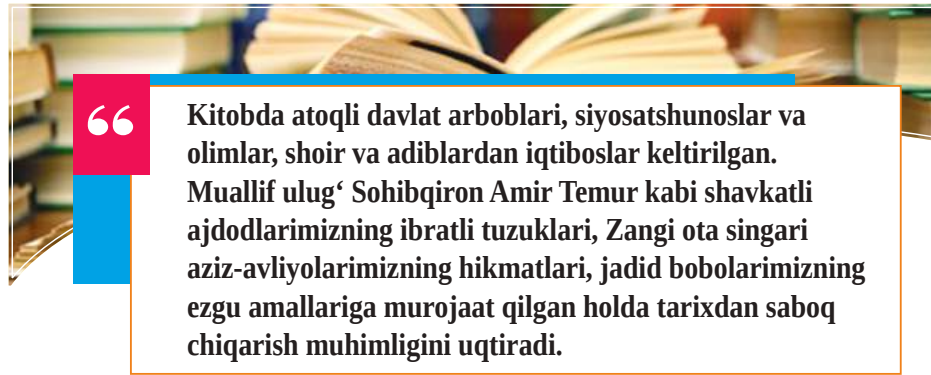
Bugungi siyosatshunoslikda bu nazariya davlat boshqaruvi samaradorligi, demokratiya barqarorligi va iqtisodiy o‘sishni tushuntiruvchi asosiy omillardan biri hisoblanadi.

Asarda ko‘tarilgan asosiy g‘oyalar haqida fikr yuritganda, dastavval, Amir

muddat bo‘ldi. Bugun voyaga yetayotgan farzandlarimizning uchtasidan biri hoynahoy paxta nimaligini bilmasligi tayin. G‘alla ham milliy timsolimiz emas, donning ehtiyojimiz uchun zarur qismini boshqa davlatlar qatori chetdan xarid qilamiz.

bahslashishga va mustaqil xulosa chiqarishga unday olishi bilan belgilanadi. Binobarin, “Millat Shavkati” aynan shunday yetuk siyosiy-tahliliy asarlar jumlasidanir.

Ta‘bir joiz bo‘lsa, ushbu kitobda Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning

Kitobda atqoli davlat arboblari, siyosatshunoslar va olimlar, shoir va adiblardan iqtiboslar keltirilgan. Muallif ulug‘ Sohibqiron Amir Temur kabi shavkatli ajdodlarimizning ibratli tuzuklari, Zangi ota singari aziz-avliyolarimizning hikmatlari, jadid bobolarimizning ezgu amallariga murojaat qilgan holda tarixdan saboq chiqarish muhimligini uqtiradi.

Ikkinchi tomondan, paxta va g‘alla tasvirlari “iftixorimiz ramzi” sifatida davlat gerbiga eski gerbdan shundoqqina ko‘chirib olingan davrda bugungi dorilamon kunlarga yetajagimiz ham ko‘pchilikning tushiga kirmagan bo‘lsa kerak. Nega deganda, o‘sha vaqtlarda 7 yoshdan 70 yoshgacha o‘zbeklarning hayoti paxta dalasida o‘tgan. Institut, texnikum va maktablar taqataq yopilgan, nafaqat o‘quvchi-talaba va o‘qituvchilar, balki birlashgan ishchi-xizmatchilar yig‘im-terimga yalpi safarbar qilingan. Bayramlar, konsert va to‘ylar to‘xtatib qo‘yilgan. Oynai jahon va radioning sanoqli kanallari ertadan kechgacha faqat “chevar qo‘llar” hamda “zangori po‘lat etak”lar orqali terilgan hosil miqdori haqida gapirgan...

Bugun unday emas. Bugungi O‘zbekiston — kechagi O‘zbekiston emas, bugungi xalqimiz ham kechagi, ya‘ni paxta dalasidan boshqa tashvishi bo‘lmagan xalq emas. Bugun yangi O‘zbekistonning davri, yagona O‘zbekiston xalqining yangicha zamoni keldi.

boshqaruv laboratoriyasi chuqur ochib berilgan. Muallif e‘tirof etganidek, “kuchli liderlar har qanday “o‘tish davri”da asosiy e‘tiborni xalqning, millatning, jamiyatning tafakkurini o‘zgartirishga, o‘zi orzu qilgan ulkan maqsadlarga uyg‘unlashtirishga harakat qiladi, buni islohotlarining poydevori sifatida talqin etadi”.

Muallifning o‘ziga xos uslubi — tarixiy misollar, siyosiy tahlil va hayotiy kuzatuvlarni birlashtirgan holda yangi O‘zbekistonning buguni va istiqboliga oid tarixiy voqealiklarni sodda, ravon tilda bayon qilishi kitobning keng kitobxonlar ommasiga manzur bo‘lishiga xizmat qiladi.

Kitob avvalida ta‘kidlanganidek, “bu tarixni barchamiz — O‘zbekiston xalqi birga bitmoqda. Uning shonli, yorqin bo‘yoqlarga boy bo‘lishida har birimizning hissamiz bo‘lishi lozim. Millatning ulg‘ayishi uchun har birimiz daxldormiz. Buning uchun insonda buyuk tuyg‘u — vatanparvarlik bo‘lishi kerak”.

Yana bir alohida jihat: kitobda

Binobarin, hammasi shunga mos ravishda yangi bo‘lganiga ne yetsin?!

Har qanday kitobning haqiqiy qiymati u kitobxonni o‘ylashga, mushohada qilishga,

Prezidentimiz tashabbusi bilan keyingi yillarda Markaziy Osiyo xalqaro maydonda o‘ziga xos qiyofaga ega mintaq va alohida huquqiy subyekt maqomida namoyon

bo‘layotgani teran talqin etilgan. Muallif bu borada so‘z yuritir ekan, AQSH eksperti Jennifer Brik Murtazashviliyning quyidagi fikrlarini keltirgan: “... Markaziy Osiyoni boricha ko‘rish vaqti keldi. Bu endi postsovet hududi emas. U Yevroosiyo. Men Markaziy Osiyoga postsovet prizmasi orqali qarab kelingan deb o‘ylayman, unga Yevroosiyo superkontinentining yuragi sifatida qaralmadi...”.

Kitob sahifalaridan yurtimiz kasaba uyushmalari faoliyatiga oid maqolalar ham o‘rin olgani bejiz emas. Chunki ayni vaqtda Q. Rafiqov Oliy Majlis Senati a‘zosi, O‘zbekiston kasaba uyushmalari federatsiyasi kengashi raisi hisoblanadi.

Aytmoqchimizki, muallif mohir siyosatchi sifatida faqat kitoblar yozish bilangina mashg‘ul emas. Aksincha, Prezidentimiz yuritayotgan xalqchil siyosatni davlat hokimiyatining qonun chiqaruvchi tarmog‘i va fuqarolik jamiyati instituti tizimlaridagi o‘zining amaliy faoliyati bilan izchil qo‘llab-quvvatlab kelmoqda.

Xususan, Q. Rafiqovning bevosita rahbarligida O‘zbekistonning yangi kasaba uyushmalari shakllandi deyishga barcha asoslar bor. O‘tgan o‘n yillik davrda kasaba uyushmalari faoliyatiga doir huquqiy asoslar takomillashtirildi. Ayniqsa, 2019-yil 6-dekabrda “Kasaba uyushmalari to‘g‘risida”gi qonun imzolangan hamda 11-noyabr Kasaba uyushmalari kuni deb belgilangani muhim voqea bo‘ldi.

Yurtimizda ilk bor ish haqi uchun mintaqaviy va tarmoq koeffitsiyentlari, shuningdek, iqlim va yashash sharoitlari og‘ir va noqulay hududlarda ishlash uchun xodimlarga qo‘shimcha ta‘tilning minimal davomiyligi tasdiqlandi. Kasaba uyushma inspeksiyalari qayta tiklandi. Eng muhimi, bolalar mehnati va majburiy mehnat bartaraf etildi.

Kitobda atqoli davlat arboblari, siyosatshunoslar va olimlar, shoir va adiblardan iqtiboslar keltirilgan. Muallif ulug‘ Sohibqiron Amir Temur kabi shavkatli ajdodlarimizning ibratli tuzuklari, Zangi ota singari aziz-avliyolarimizning hikmatlari, jadid bobolarimizning ezgu amallariga murojaat qilgan holda tarixdan saboq chiqarish muhimligini uqtiradi.

Ishonchim komilki, mazkur kitob nafaqat siyosatshunoslar, davlat boshqaruvi sohasi mutaxassislari va olimlar, balki talabalar, yosh tadqiqotchilar hamda mamlakat taqdiriga daxldorlik hissinu chuqur anglashni istagan har bir kitobxon uchun muhim manbadir.

Shu o‘rinda asarni mutolaa qilish asosida tug‘ilgan 3 ta ilmiy xulosa va 3 ta amaliy taklifimni bildirmoqchiman.

Birinchii xulosa: ushbu kitob yangi O‘zbekiston taraqqiyotining ma‘naviy-falsafiy asoslarini yorituvchi muhim siyosiy-publitsistik manba hisoblanadi. Muallif davlat siyosati, millat ruhiyati va fuqarolik mas‘uliyati o‘rtasidagi o‘zaro bog‘liqlikni ochib berishga muvaffaq bo‘lgan.

Ikkinchi xulosa: kitobda bayon etilgan ayrim fikrlarni yangi tahrirdagi Konstitutsiya, “O‘zbekiston — 2030” strategiyasi hamda inson huquqlari sohasida qabul qilingan milliy strategiyalar bilan qiyosiy tahlil qilgan holda o‘rganish asarning ilmiy-amaliy ahamiyatini yanada kuchaytiradi.

Uchinchi xulosa: eng asosiysi, taniqli siyosatshunos o‘z kitoblarida, bir tomondan, yangi O‘zbekistonni va ulug‘ Vatanimizning bunyodkor xalqini oshustalik bilan tarannum etsa, ikkinchi tomondan, Prezidentimizning siyosiy portretini yaratish bilan birga yangi O‘zbekiston va Uchinchi Renessans zamonaviy loyihalari muallifi va asoschisi hisoblanuvchi davlatimiz rahbarining ma‘naviy dunyosini ham ochib beradi.

Birinchii tavsiya. Kitob Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi tinglovchilari, universitetlarning huquqshunoslik va siyosatshunoslik yo‘nalishlarida tahsil oladigan talabalar uchun “davlatchilik tafakkuri”, “siyosiy publitsistika” yoki “milliy taraqqiyot g‘oyalari” fanlariga qo‘shimcha adabiyot sifatida tavsiya etilishi o‘rinlidir.

Ikkinchi tavsiya. Kitobni ingliz va rus tillariga ilmiy tahrir asosida tarjima qilish lozim. Shunda uni bevosita o‘rganish imkoniga ega bo‘ladigan xorijiy tadqiqotchilar uchun ham yangi O‘zbekistondagi islohotlarning ma‘naviy va siyosiy mohiyatini anglash imkoniyati kengayadi.

Uchinchi tavsiya. Muallifning nafaqat mazkur kitobi, balki boshqa siyosiy-publitsistik asarlarini ham O‘zbekiston kasaba uyushmalariga qarashli sihatgohlarda o‘qitishni yo‘lga qo‘yish lozim deb o‘ylayman.

Bu xulosa va tavsiyalar kaminaning subyektiv fikrlaridir. Zero, tarixdagi barcha buyuk ishlar yurtga, xalqqa, umumma‘noda aytganda, insoniyatga muhabbat negizida dunyoga kelgan.

